

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

PIK LIV. Ч. 96. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 16-го травня 1946.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 96. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, May 16, 1946.

VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗАКОН ПРО ПОБІР РЕКРУТА ПРОДОВЖЕНИЙ ДО 1. ЛИПНЯ

Серед навалу праці й замішання в конгресі сенат з кончності ухвалив законопроект за продовження поборового закону на 45 днів, тобто до 1 липня. Законопроект був ухвалений палатою репрезентантів з деякими поправками, котрі сенат мусів прийняти, бо не було часу їх відкидати. Інакше закон про побір рекрута був би вигас у вівторок 14 травня і на його місце не було нічого. Сенатська ухвала стала законом, бо президент негайно її підписав. Хоч на підставі цього закону про продовження мають бути виняті від побору хлопці нижче 20 літ і батьки, то всетаки вони мають бути зареєстровані в поборових бюрах.

МУСЯТЬ СКОРО ГОДИТИСЯ НА ОБЕДНАННЯ БОЄВИХ СИЛ.

Президент Труман візав департамент маринарки й війни, щоб вони погодилися до 31 травня на пляні злиття боєвих сил. Оба секретарі згаданих департаментів перекидалися визиваючими словами від часу дня перемоги над Японією і в такий спосіб перешкаждали плянові президента, щоб обіднати в один спільний департамент оборони всі боєві сили Злучених Держав.

ФОНД ДОБРОБУТУ ПЕРЕД ПІДВИШКОЮ ПЛАТНІ.

Джан Л. Луїс, предсідник майнерської юнії оприлюднив причини, чому юнія домагається віддання їй самій адміністрації фонду добробуту, який щойно має створений після наладнання страйку вуглекопів. Він теж заявив, що справа фонду мусить бути вирішена ще заки прийде до переговорів про підвишку платні для майнерів. Внаслідок такої рішучої заяви підприємці знову застановили дальші переговори в справі наладнання страйку. У міжчасі майнери масово вернулися до праці, навіть і ці, що тому спочатку впиралися.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЗВАВ НА НАРАДУ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ

Тому, що залізничні робітники заповіли страйк уже в найближчу суботу, президент Труман візав юнії і підприємців, щоб вони зійшлися для переговорів в цілі швидкого наладнання непорозумінь. Обі сторони згодилися вести переговори і в п'ятницю мають оприлюднити точки угоди.

АНДЕРСОН ПЛАНУЄ ШАДИТИ ХАРЧІ НА НАСТУПНИЙ РІК.

Секретар рільництва Клинтон Андерсон оприлюднив цілу програму, як шадити харчі впродовж 1946-1947 року. Його плян оснований на дев'яти точках, які проголосив Герберт Гувер вчасі свого побуту в Каїро в Єгипті.

ЮНІЯ СТАЛЕВИХ РОБІТНИКІВ ПРОТИ ВМІШУВАННЯ КОМУНІСТІВ.

Конвенція юнії сталевих робітників, у якій бере участь 2,700 делегатів від 250 місцевих відділів, відкинула резолюцію, щоб до юнії не приймати комуністів на членів, а зате прийняла резолюцію, щоб не допустити до юнії таких, які хочуть вмішуватися в справи юнії з посторонними справами, або диктувати юнії. Під тими, що то диктують юнії споза загалу членства, розуміють делегати комуністів і соціалістів, бо про них була мова вчасі дискусії. Предсідник юнії Филип Морей пригадав, що він вже сказав на конвенції Амалгамейтед Клотинг Воркерс минулого тижня, що Совети не є непомилні і що ми не мусимо приймати в політичних справах диктату Советів, коли вони закидають помилки й недомогання в політиці Америки й Англії, а про свої промовчуть. На конвенції ухвалено призначити мільон і чверть доларів на переведення агітації приєднання членів для юнії в південних стейтах.

СВОБОДА ПРЕСИ ЧЕРЕЗ МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ.

Думку, що свободу преси можна поширити при помочи договорів з іншими країнами прийняло Американське Товариство Газетних Видавців на своїм стейтій зїзді в Нью Йорку. Вони прийняли резолюцію, що повну свободу інформації можна заключити з різними країнами дорогою договорів через Організацію Об'єднаних Держав. Спірредактор газети Нью Йорк Гералд Трибюн п. Форест візав редакторів, щоб вони від себе поробили всі можливі зусилля для знесення цензури у цих краях, де нарід позбавлений урядом права знати про все, що діється в світі. В резолюції сказано, що через свободу інформації поширюється знання потреб різних народів, а це знову причиняється до забезпечення мира в світі.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,
чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

Бирнс проти поділу світа між Злучені Держави й Совети

Вашингтонські кореспонденти ньюйоркських газет, браття Алсопи, вияснюють питання, чому секретар Бирнс не годиться на пропозицію Сталіна, щоб світ поділити на дві частини, одну під владою Советів, другу під впливами Злучених Держав. Думку про поділ світу висловив Сталін кількома наворотами в розмові з представниками балканських держав. Він головне твердить, а за ним повторюють інші, що між Америкою й Росією нема спірних справ, отже вони можуть жити в згоді. Тим він теж оправдує свої думки, чому Злучені Держави не повинні противитися советським плянам забрати цілу Європу, Азію і знищити Англію як потугу. Алсопи пригадують, що після своєї перемоги в Аргентині президент Перон візав американського аташе Кабота і йому заявив, що вже час, щоб усі американські держави створили оборонний вал проти Советів. Коли Кабот не відповів нічого на цю пропозицію, тоді Перон почав переговори із советським агентом Гробартом, який перебуває на острові Куба і звідси веде пропаганду на цілу Америку. Советська амбасада на острові Куба має аж 30 високих урядовців, хоч там є лише один советський громадянин. Зате там живе теж оцей неурядовий советський агент Гробарт, який веде агітацію проти Злучених Держав в краях південної і північної Америки. Отже то він підюджує південні американські держави проти Злучених Держав, начеб то вони були імперіалістичні. Він поширює теж гасла, що між Америкою й Росією нема причини до спорів і т. п. Алсопи кажуть, що всю оцю пропаганду Советів знає наш уряд і не бачить з неї користи. Це може бути правда, кажуть у Вашингтоні, що Совети на якийсь час не зачіпалиби Америки, колиб опанували Європу й Азію, але описля вони такі схочуть використати свою силу й поневолити весь світ, отже і Злучені Держави. З цих причин секретар Бирнс не може йти на руку Советам у їх безупинних домаганнях для поділу світа.

Мир і добробут ідуть разом, а економічні лиха є одним із спричинників воєн, каже Тригва Лі

Економічна і Соціальна Рада Об'єднаних Держав, зійшовшись при кінці цього місяця на наради в Нью Йорку, буде обговорювати справу скликання Міжнародної Конференції Для Справ Торгівлі й Заняття. Таке заповів генеральний секретар Об'єднаних Держав, Тригва Лі, вчасі вечері в Волдорф-Асторія в Нью Йорку, що її влаштовано заходами Юнайтед Стейтс Асошіейтс оф дї Інтернешенел Чембер оф Комерс. На тій конференції будуть обговорювати, як піднести економічну активність у цілому світі й всюди дати людям працю і можливість відповідного заробітку, усуваючи різні торговельні перешкоди, що ще далі існують між державами. У першу чергу, казав Лі, треба привернути всюди нормальний стан у торгівлі. Заявивши, що він усе був соціалістом, Лі підкреслив, що бізнес Об'єднаних Держави це природні союзники, а приватна ініціатива має відіграти важку роль в наладжуванні міжнародної економічної кооперації. Об'єднані Держави мають перед собою великий плян, що змагає поправити життєві відносини всюди в світі, бо, казав Лі, мир і добробут ідуть разом, а економічні недомогання є у багатьох корінням, з якого виростають війни. Економічна і Соціальна Рада Об'єднаних Держав, казав він далі, є такою самою ваги, що і Рада Забезпечки, бо добрут і мир є нероздільні. В одній частині світа не може бути довго добробуту, коли друга частина в нужді.

СОВЕТИ І ЮГОСЛАВІЯ ДАЛІ РАЗОМ ПРОТИ СКИТАЛЬЦІВ.

Комітет Об'єднаних Держав для справ скитальців і диспльсованих осіб, що радить у Лондоні, дістав від югославської делегації звіт, у якому обвинувачується аліантських урядовців у скитальчих таборах, що вони дозволяють „квізлінгам і зрадникам“ домінувати над югославськими горожанами у таборах. Ген. Ратов, советський представник, ще далі же на вказівки з Москви, кого визнати скитальцем і диспльсованою особою. Советські й югославські делегати теж заявили, що вони не згодяться на таке міжнародне тіло опіки над скитальцями, що опікувалосяб такими, що з політичних причин не хочуть вертати до своїх країв і вибирають чужину на осідок.

ЩЕ ТІЛЬКИ НЕ ПОГОДИЛИСЬ ЩОДО ВЕТА ВЕЛИКИХ ПОТУГ.

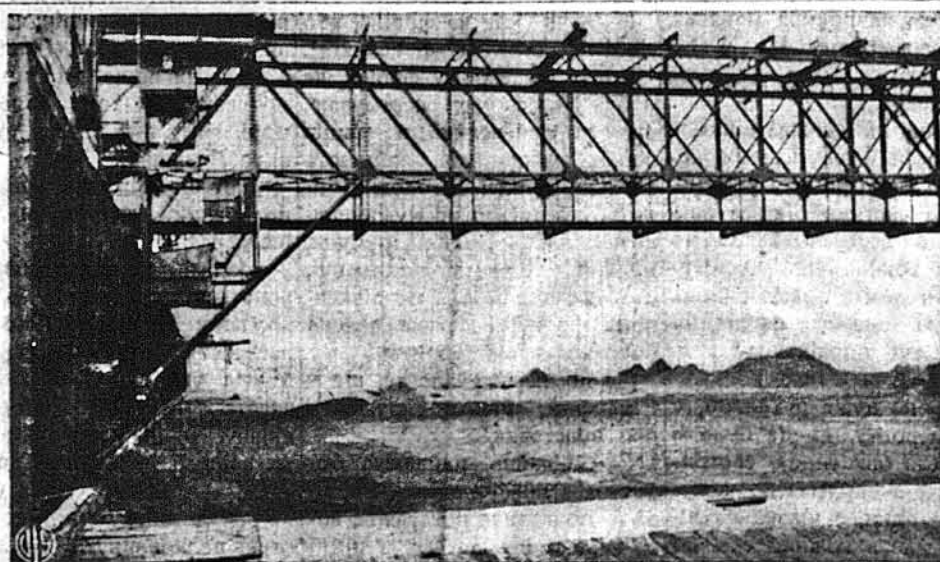
Комітет Експертів Об'єднаних Держав предложив Раді Забезпечки проект з 34 параграфів, у якому є точки, яких треба би держатися у веденні нарад Об'єднаних Держав, щобі все могло йти гладко прийнятні з формального боку. Експерти не могли однако погодити щодо вета, яке формально прислугує п'ятим потугам. Таке вето обстоюють Совети, а ніші моглиб з нього зрезигнувати.

ШУКАЮТЬ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТУ В ГРАЦІ НОВИХ ПРОФЕСОРІВ.

Університет в місті Грац, що є найбільшим по університеті у Відні, буде розв'язаний, якщо міністерство освіти не знайде нових професорів, бо ті що є, мають марку нацистів. Нацистський дух має бути і між многими студентами.

В АЗЕРБЕЙДЖАНІ НА ШОСЬ ЗАНОСИТЬСЯ.

З Тегерану звідомляє Асошіейтед Прес, що прем'єр азербейджанської автономної провінції Пішеварі говорив через радіо, що Іранський уряд громадить на границі цієї провінції більш військові сили. До цього додав, що „ми не лякаємось нападу“, та що це знає центральний уряд, бо його прем'єр Агмед Гаван є „мудрою і патріотичною людиною“. Знов про сам Азербейджан кажуть, що там військо, вбране в російські уніформи, відбуває маневри. Центральний уряд запевняє, що він не хоче допустити до горожанської війни.

ВУГІЛЬНИЙ СТРАЙК В ПРОМИСЛІ.—Ота площа, що перед нами на картині, буває звичайно засипана вугіллям і виглядає на велику гору. Та тепер видніють лишень малі купи. Картина знята в місті Суніпюр, в Вискансі. Фабрики забрали в часі вугільного страйку весь цей нагромаджений вугілля, а тепер треба буде кілька тижнів, а може й місяців, щоб цю площу знов заповнити запасами вугілля.

ЦІЛКОВИТИЙ ЗАСТІЙ У НАРАДАХ МІНІСТРІВ ЧОТИРЬОХ ПОТУГ

Наради міністрів закордонних справ Чотирьох, Потуг, що відбуваються в Парижі, вже на окінченню. Та це треба розуміти так, що треба їх кінчити, бо не можна до нічого договоритися. Це і причина, що секретар стейту Бирнс запропонував перервати їх на який місяць. Очевидно в тому перекопанню, що за той час положення готово змінитися і легше буде дійти до якогось компромісу. Та рівночасно Бирнс запропонував, щобі такі скликати мирові наради 21 держав на день 1. липня, а найдалі на 15. липня і на них остаточно погодитися щодо мирового договору з Італією та Австрією. Та остання справа є для Злучених Держав та Англії ще важна і з цього боку, що по договорі буде можна забрати з Австрії аліантські війська, або хоч їх зменшити.

ЛІТАК ДЛЯ ПОВОРОТУ БИРНСА.

Від четверга ждатиме в Парижі американський літак на секретаря стейту Бирнса, з чого заключають, що наради міністрів закордонних справ закінчатся ще цього тижня.

ПРОТИ ГЕН. ФРАНКА.

Д-р Хозе Хіраль, президент еспанського уряду на вигнання, вручив формально Тригві Лі генеральному секретареві Об'єднаних Держав, документи, що мають доказувати, що режим ген. Франка в Еспанії є загрозой для міжнародного мира. Документи є в еспанській і французькій мові й їх треба тепер передати на англійську мову. Чи підкомітет Ради Забезпечки, що провірює цю справу, захоче переслухати самого Хіраля, покищо не відоме. Д-р Хіраль відлетів до Мексика, звідки поверне впродовж двох тижнів через Нью Йорк до Франції.

ФРАНКО ПРОТИ НАТИСКУ ІЗЗОВНІ.

Генераліссімум Франсиско Франко, отвораючи другий парламент (кортез) зачас його режиму, говорив про чужинські пресії. Казав, що коли когось похваляють, то він спершу стає, а потім відвертається від тих, що його пхають і замикається у собі. Промову Франка передавано через радіо. Як звичайно, вона була звернена проти Росії, комунізму і масонерії. Теж казав, що Еспанію обвинувачують, що в ній диктатура, а це неправда. Нема ніякої еспанської проблеми, казав Франко, бо ту проблему Еспанія розв'язала тому сім років.

ПЛЕБІСЦИТ В ГРЕЦІЇ.

Під наглядом Британії буде переведений в Греції 3. червня плебісцит. Тепер перевірюють лісту голосуючих згідно з аліантським домаганням, себто домаганням Британії та Злучених Держав, що можливо теж буде приглядатися, чи голосовання відбувається в порядку.

ЩО РОБИТИ З НІМЕЧЧИНОЮ?

Чи не найтрудніше завдання, яке припало тепер Аліантам, є те, як вирішити дальшу судьбу Німеччини. Секретар стейту Бирнс покликав саме в тій цілі з Берліна до Парижа амбасадора Роберта Д. Морфія, що є американським політичним дорадником у справах Німеччини. Покликано теж і ген. Л. Д. Клея, заступника американського губернатора на Німеччину. Справи Німеччини тепер не будуть вирішувати. Це тільки підготовча робота. Франція, як відомо, є за те, щобі відтяти від Німеччини Рур, проти чого є Злучені Держави і Британія. Совети схилилися на бік Франції. Справу мабуть поладовлять компромісово в той спосіб, що з Руру буде створена окрема провінція, що буде під контролем Аліантів.

КЛОПІТ З ТРІЕСТОМ.

Югославія, полперта Советами, ніяк не годиться на те, щоб Трієст остав при Італії. Американські кореспонденти пишуть, що якщоб Трієст таки признаю Італії, то Югославія буде домагатися признання їй малої території, через яку є залізнична комунікація Трієсту з Австрією, а тим самим і Чехословаччиною, Польщею і Мадарщиною. У такому випадку Трієст став би мертвою пристанню. Знов домагання Югославії мало би за собою те, що саме на цій малій території, про яку тут мова, мешкає словінське населення.

НАЗИВАЄ КОМАНДОСІВ „ЗЛОЧИНЦЯМИ“.

Німецький адмірал Гергард Вагнер, що зізнає перед мілітарним аліантським трибуналом у Нормбергу в імені начального адмірала Карла Деніца; заявив, що розстрілювано аліантських командосів у війні тому, бо вони походили з окупованих німцями країв і „згідно з міжнародним правом були кримінальниками, а не вояками“. Запитаний, чи бере відповідальність за таку інтерпретацію і за видавання на такий підставі присудів смерти на командосів, Вагнер відповів: Так. Однак викручувався тим, що він властиво дізнався про розстріли по виконанню присудів, а цілком не знав про розстріли британського командоса Роберта Пол Івенса та шість норвезьких офіцерів і одного британського.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ЦЕНА ПИШІА:	SUBSCRIPTION RATES:
Поодинокі числа три центи.	Three cents a copy.
На рік \$7.00	One year \$7.00
На пів року \$3.75	Six months \$3.75
На три місяці \$2.00	Three months \$2.00
В Джерсі Сіті і Заграницю:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$10.00	One year \$10.00
На пів року \$5.25	Six months \$5.25
На три місяці \$2.75	Three months \$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТИЖДЕНЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ГОРОЖАНСТВА

"I am An American Day", або "День Американського Горожанства" ввійшов уже в традицію, найновішу традицію нашого краю. Але властиво треба би говорити не так про "День" як "Тиждень", бож так є, що цілий тиждень — від 13 до 19 травня — призначений на це святкування. Але тому, що вершом тих торжеств є день 19. травня, то й говориться про "День Американського Горожанства".

Що-ж це за свято?

Воно ще таке молоде, бож стало прийняте конгресом доперва в 1940 році, що треба далі його пригадувати і обсягати. В той день вшановується кожного року усіх тих молодих американців, що вже дійшли до цього віку, що можуть голосувати. Вшановується і тих, що набули це горожанство шляхом натуралізації, а цього року буде таких нових горожан біля 200,000. І саме на них звертають у цей Тиждень чи День особливу увагу. А добрий приклад для цього дав у першу чергу сам президент краю.

Проголошуючи цього року неділю 19. травня "Днем Американського Горожанства", президент Труман зробив дуже важливе помічання. Він звернув увагу на тих чужинців, що були в Америці вчасі війни, а з яких многи стали тепер горожанами. Президент підкреслив, що ті чужинці показали себе вчасі війни лояльними і вірними американській землі й помагали всіма силами, щоб Америка перемогла. Ось тим, каже президент, вони заслужили собі стати американськими горожанами. В часі війни стало таким чином понад 1,500,000 чужинців американськими горожанами! Ще ніколи в цілій американській історії не набула Америка в такім короткім періоді стільки нових горожан. Знов між ними двома міліонами тут роджених американців, що стали тепер повними горожанами, бо набули право голосування, є багато таких, що протливали кров за Америку. І на посвяту тих молодих мужчин і жінок президент звернув особливу увагу, бо це таке, що піднімає вагу того першого повенного "Дня Американського Горожанства". Бо це мова про горожан, що навчилися любити і цінити Америку наставляючи за неї свою грудь. З такого покоління повинні би вийти добрі й патріотичні горожани та добрі провідники для Америки, а теж і світа, бо-ж цілий світ глядить нині на Америку як провідну країну. Крім цього можна ще завважити, що таких провідників може видати Америка скорше й легше ніж яка друга країна, бо в Америці навчилися разом добре жити люди різних рас, різних національностей, різних релігій, як і різних політичних переконань. А якщо й є ще недомогання то їх намагаємось усувати публічною дискусією, вихованням, законодавством, себто культурними способами, а не терором і насильством.

Америка втирає отес отих своїх нових горожан і будучих провідників, а з нею втираємо й ми, що творимо її частину, будучи свідомими ще й цього, що між ними новими горожанами є добрі горожани з української крові, з яких теж можуть виховатись будучі провідники Америки, а то й світа, що дай Боже.

Завтрішній арсенал демократії

Минулого тижня команда американської армії перевела досвід з двома новими військовими винаходами, а це з німецькою ракетою V-2 і з однією новою, чисто американською ракетою.

Знавці, які приглядалися новій зброї, заявили, що вона відповідає їхнім сподіванням. Вони твердять, що саме ці винаходи зроблять переворот у способі воювання. Це такий переворот, який започинав генерал Маршалл при своїм уступленню зі становища начальника генерального штабу. А сказав він тоді, що війну будуть вести в будучині при допомозі таких стрілець, які не потребуватимуть людей до керування ними, а лише машини-нових пропелерів. Значить, що Америка зможе десь з укріпленого підземного сховку випустити при допомозі пропелера ракету навіть через океан і так нищити якийсь край.

Тоді, коли це оприлюднював ген. Маршалл, декому виглядали ці твердження на фантастичну видумку. Минуло ледви пів року, а вже американська армія перевела експеримент з новим винаходом, який видумали німці, але не мали часу його удосконалити і ця роль припала Америці.

Ось так приходить ствердити факт, що нова, недавно це фантастична зброя, сьогодні є дійсністю. Коли ракета куля вилетіла вгору на 72 миль, то це була пробна куля, ваги яких 14 тон. Тому, що її пускали так би мовити на маневрах, то треба було поробити всі старання, щоб вона була лише пробною, та щоб не

наробила нам самим шкоди. Та ледви скінчено пробу, а вже появились нові, знову на вигляд фантастичні передбачування. Ото на кінчик нової ракети можна буде причепити атомову бомбу і ракета з бомбою полетить світами сама, без участі людини. В додатку до цих вістей сказано, що нова ракета може бути ваги не 14 а 150 тон, а про величину нової атомової бомби писали в Англії, що двома такими бомбами можна знищити цілий британський острів.

Та безогляду як великі нові стрільня, вони несуть із собою революцію у військовій справі. Новий винахід буде мати безпосередній вплив на державу в тому напрямі, що на якийсь час вони перестануть виробляти військові машини старого типу, тобто гармати, тенки, воєнні кораблі, бо все те є лише дітоною забавкою в порівнянні з ракетою V-2 й атомовою бомбою. Коли ще до цього додати, що нове стрільня не летить на вмянина, а йде в точно означенім напрямі, то це буде справжня неслухняна машина, перед якою мусить затиснутися і найбільш загартований чоловік.

Та хоч який страшний це винахід, то одно вдовіля може мати світовий громадянин, а це, що цей винахід не попав — наскільки звісно — в руки деспота-тирана, а є в руках Америки. Отже як в останній війні Америку називали "арсеналом демократії", так і на відстрашення від нової війни наша країна може остатися арсеналом демократії — і то арсеналом духовним та воєнним.

Книжка, яку треба прочитати

Наш часопис подав уже ширшу згадку української англійською мовою про книжку "Я виваб свободу", написану Віктором Кравченком. Та ця книжка така багата матеріалом і фактами про советський режим, що кількома статтями таки цілком неможливо передати навіть приблизно її змісту. І скільки не писати про неї, то ніяким писанням неможливо схопити глибини цього нещастя, страхіт, терпіння, сліз, горя й цієї безмежної трагедії, яку пережили міліони підданих советської тюрми народів за останнє чвертьстоліття. Цю глибину трагедії змалював по майстерному автор книжки, а тому треба прочитати її самому, щоб схопити її цілість.

Тип советської людини.

Кравченко родився в Україні й походить з робітничої української родини. Та в своїй книжці він нігде не викazuje

їх усіх по імені, але ані одним савцем не згадав ніде хочби про Шевченка, Франка чи Лесю Українку. Він живе, відчуває як російський громадянин, советського світогляду. Це правдивий вихованок большевницької школи та вірний тип нової советської людини.

В "раю" Сталіна.

А онде під тиним опухла дитина голодана мре, а мати на панщині пшеницю жне — цисав Шевченко в часах кріпачтва в Україні. Та пишучи це, навіть такий геній й пророк, яким був Шевченко, не припускав, що ця його грізна картина українського села, буде бліднути в порівнянні з цим, яку український нарід пережив в часах примусової колективізації та голоду в Україні.

І певно безсмертний Данте також не припускав, що його картина пекла, яку досі вважалося чимсь найстрашнішим, а яка була змалювана з його уяви, стане кілька сот літ пізніше дійсністю таки на землі, на цій світі, й то дійсністю ще грізнішою, як його уява.

Це пекло Данте, що в термінології комуністичній називалося "раєм" Сталіна, нависло український нарід в роках 1931-1933. Маючи згорі приказ, що мистівся в словах "не бійтесь повязати крайний мір", тисячі комуністичних посяпак кинулись на українські села, щоб перевести колективізацію, зломати раз на все індивідуальний характер українського селянина та зробити з нього державного раба.

Ось картини з "раю" Сталіна:

А онде малий хлопчина-сирота блукає годинами довкола обістя своїх батьків, яких він утратив через колективізацію. Його батьки мали пару коней, корову, безрогу та кілька курей. Були бідні та жили чесно й прикладно й всі в селі їх любили та поважали. Прийшла колективізація. Їм заборонили встати до колективу. Тоді його прозивають кулаком та арештують. Але на самперед бивають до крові й так обкриваються, зби-то тягнуть селом по болоті. Жінка й дитина біжать за ним, плачуть, благають, та це нічого не помагає. Чекист копає нещасну жінку та кидає в болото. Вона вертає до дому, іде до шопи й там вишавється...

Або знов інша картина. У селі мертва тишина. Нігде й несе не загавкає, ані одної людини не видно. Стукаємо до дверей, пише Кравченко, та ніхто не відзивається. Отвараємо двері, а там на ліжку, над яким блимає лампочка під образом, лежить мертва жінка, убрана в чисту, вишивану українську сорочку. Коло ліжка стоїть старенька жінка та двоє дітей. Діти плачуть та постійно кличуть: "Мамо, до-лінь миленька мамо". А збоку

на припечку лежить непорушні снухнене тіло мужчини. Ногі старої жінки так попухли, що видуть до нечуваної величини...

І до якої хати не зайшов автор книжки, то всюди цей самий відстрашаючий, грізний образ — трупи, або знова попухлі, виголоділі, напівмертві людські істоти. А вже найжахливіший вид представляли діти. Животики роздуті до величини бальонів, а ноги як тонесенькі палички. Люди їли, що попало, а тому в селі не можна побачити ні пса, ні kota, ні миши, ні пташки. Навіть кори неможливо знайти на ніякій дереві. Варять та їдять навіть кіські лаянки. Час від часу обиджає селом віз та збирає по катах трупи. По деяких селах трапляється навіть людодство.

Влада зовсім не криється з тим, що цей голод був планово зготовлений. Бо, як заявляє чинний член Центрального Комітету партії, "це є безпощадна боротьба між селянством і нашим режимом. Це боротьба на смерть. Цей рік (1933) був мірилом нашої сили, а їх витривалості. Треба було голоду, щоб показати їм, хто тут є паном. Це коштувало міліони людських жертв, але за те колективна фермерська система вже лишиться. Ми виграли війну".

Та Дантеське пекло пережили не тільки селяни, але також фабричні робітники, працівники пера, члени партії і нечлени, низькі й високі урядовці. Бо коли Сталін покінчив чистку "кулаків", тоді він взявся до чистки решти населення. Ця чистка досягнула навіть його найближчих товаришів. Вона не оминула навіть його власної жінки, про смерть якої не було тільки певности щодо того, чи вона була змучена сама поповнити самогубство, чи Сталін казав таки їй отруїти. Від 1933 до 1940 року три головні чистки післяли міліони невинних людей на смерть, а 20 міліонів на заслання, на повільну смерть при невилічній, примусовій праці. Бо самих членів партії пішло на заслання близько два міліони, а на кожного одного члена партії на заслання було там 9 до 10 нечленів. А кожна така чистка відбувалась в чисту, "легальний" спосіб! Наперед людину мучили диявольськими, та вирафінкованими способами, щоб її зовсім обезволити. Тоді давали їй до підпису готові зізнання, в яких вона признавалась до різних "протин", а на підставі таких зізнань вже легко було засудити таку людину на смерть, або "пошадити" її, та вислати до концентраційних таборів. А життя в тих таборах було таке жахливе, що мало хто міг вернутись звідтам здоровою людиною, якби навіть когось і звільнено по літах неволі. Та це рідко траплялось, бо Сталін потребував невилічливих-ро-

бітників, щоб "дигати й перегибати" капіталістичні держави. Йому не йшло про це, чи хто винен, а скільки треба невилічливих рук до праці. Це ілюструє найкраще такі факти. Коли Кравченко працював для Совнаркому, це є Ради Народних Комісарів, і коли на нього натискали збори, щоб він достарчив для фабрик більше робітників, тоді він на припо-ручення свогого безпосереднього боса удався в цій справі до одного з адміністраторів концентраційних таборів, а цей зонсім спокійно відповів йому, що покищо він не може достарчити більше робітників, бо "факт є, що ми ще не вкінчили наших плянів для у-в'язнення".

Читаючи про такі лячні картини, читач час від часу мусить бодай на хвилину відложити цю книжку, щоб успокоїти свої нерви. Бо кожна нова картина така нелюдська, жорстока й грізна, що кров стинається в жилах, в очах чорніє, дрож переходить усе тіло, серце перестає битися. Ці картини такі криваві, що, як каже автор, знайдуться заградицею Росії й такі, що будуть сумніватися в їх правдивість. Бо трудно світові повірити в те, що в останніх 25 роках "Росія" була одним великим побоевищем, вкритим трупами, позначеним гігантськими огорожами, де міліони нужденних невилічливих гарували, терпіли й вмирали. Зовнішній світ не міг навіть схопити величини цих страхіт. Може тому, що вони були завеликі", пише Кравченко.

Та певно не знайдеться ніхто між свідомими українцями, що сумнівався в правдивість цих страхіт. Не знайдеться тим більше, бо ці страхіття змалював людина, що вихована з молодости в большевиській школі; людина, що переняла наскрізь большевиською наукою та вірно служить большевиській ідеї. Значить, гання від себе всі сумніви, яка не хоче бачити нігде злії сторони, бо задивлена в світло будучини, будучі досягнення, обіцяні та розголошені трьома большевиськими п'ятилітками. Щоб не допустити до себе ніяких сумнівів, щоб глядіти на все кличами партії, він оминає навіть всяку розмову зі своїм батьком, що при кожній нагоді старється вказати йому на лицемірну, дволичну політику большевиків, які голосять на папері одно, а в дійсності дають народови зовсім щось іншого. Батько, що самий був революціонером, що в 1905 році боровся на барикадах проти царської кінноти, не хоче ставати членом большевиської партії, видаючи облуду, лицемірство та фальш большевиської революції. Таж царська охрانا, це "філіантропічна інституція" в порівнянні до НКВД, говорить він одного разу до сина. За царя, продовжує він, ми рахували політичних звинів на тисячі, а тепер на міліони. За царя не карали жінки, дітей, коли батько був засуджений на тюрму, а тепер арештують і винищують не тільки жінку, діти, але також всю родину, а навіть приятелів. За царя робітник міг змінити місце праці, міг впомянутись підвизки заплати за свою працю, а тепер за робітничої влади за такі домагання карають тюрмою, а то й смертю. Правда, каже батько з іронією, большевики кричать на всі заставки, що заробітна платня тепер вища 3 до 5 разів, та однаке промовчують вони цей факт, що життя тепер дорожче від 15 до 50 разів. А коли додати до цього, що большевики витворили серед робітництва, та взагалі населення, таку нерівність щодо заробітної платні та щодо соціального положення, якої навіть не було за царя, то тоді доперва покажеться нага дійсність, большевиського фальшу, облуди та брехні, закінчує

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

Авторські права застерігається: Copyright by Krushynsky Theodore, Paris, France.

42)

Полк. Ленінов зараз же пригадав мені той доклад у Лівоні, але тільки на хвилину, бо негайно-ж перейшов до діла. Це був мужчина в силі віку, років 45, який з перших же днів війни з большевиками пішов до німецької армії, надівши її уніформу. Він майже два роки провів в Україні, в німецьких і козацьких частинах, головним чином у боротьбі з повстанцями, тобто з українцями.

— Ну, як же там, пане полковнику, як там виглядає наша бідна Україна? — питає полк. Ч.

— Та як вам сказати, — почав він, — я два роки був там,

дивувався, ніби так і мусіло бути.

— Все ще наумується? — ніби для пояснення додав глузливо.

Настала неприємна мованка, яку перервав полк. Ч.:

— А як же там війна, пане полковнику? —

— Війна як і кожна війна, є в ній добре й але, але ми, козаки, ми свою роботу робимо. Козацькі частини бують знаменито, а сьогодні вже маємо тисяч 60 воєнк. Ми бемося головним чином з повстанцями...

— А як виглядає фронт, чи так, як гув оповідають? — питаю я.

— Фронт дуже рухливий, а такого фронту, як це було в першу Світову Війну, сьогодні майже нема. Власне кажучи, є не один, а кілька фронтів, які діють кожний сам по собі, а вище командування комбінує тактичні завдання й риває, в якому пункті, чи напрямі вдарити, а після вико-

нання певного тактичного завдання знов настає кілька фронтів, а яких іде боротьба майже самостійно, і т. д. — пояснює полк. Ленінов.

— А чи сили на фронті, або на фронтах — дуже великі? —

— На південному фронті, де я був і весь час перебуваю, сили не такі великі, а німці зовсім мало, німці займають важніші пункти, а головну боротьбу ведуть різні чужинські частини — італійці, румуни, мадари, "хорвати", валлонці, словаки, тощо. Але на південному фронті ведеться велика боротьба з повстанцями...

Це підтверджувало те, що в Німеччині почало кружати про повстання.

— Звичайно, найважча боротьба з повстанцями... Україна — це вітчизна повстання, вона сильно пручається, а німці не вміють боротись з тим явищем, бо швидко деморалізуються. По селах їх нема, а тільки по містах, причому, во-

ни поодинокі не ходять... Нам таксамо заборонено ходити поодинокі, а як ідемо в місто, село, то всі при зброї... Поодинокі й без зброї в Україні ніхто не ходить, крім населення... — додає полк. Ленінов.

Мене цікавило, як німці себе почувують у тому ворожому морі, тому я й питаю полковника Ленінова:

— А що кажуть німці, пане полковнику, смакує їм Україна? —

— Німці як німці, вони борються, як можуть... Звичайно, вони почувують, що все населення проти них, але йдуть напролом, ви-ж самі знаєте... Чи вони матимуть Україну, чи ні, але зруйнувати, то вони її зруйнують дощенту...

— А де оперують повстанці, пане полковнику? — цікавиться полк. Ч.

— Скрізь! — сміється полк. Ленінов. Звичайно, в за-лілі фронті... А що хочете,

то по всій Україні — на Волині, по обох боках Дніпра, скрізь... Німецькі потяги ходять під міцною охороною, повстанці багато нищать...

— То повстанці виступають виключно проти німців? — питаю.

— Ні, більшість повстанців бється й проти німців, і проти большевиків... Вони іноді приймають зброю й амуніцію та й офіцерів від большевиків, але багато й большевиків приєднується до українських повстанців...

Видно було, що полк. Ленінов не все говорить, німецький мундир вивав йому язика.

— А як же ви себе почували персонально, пане полковнику? — питає полк. Ч., бо він знав гостя ближче, ніж я, чи інші присутні.

(Дальше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

свою розмову батько зі сином.

Під „найбільше демократичною“ конституцією Сталіна.

У часі, як мільйони селян згинули з голоду на приказ Сталіна, а другі мільйони опинилися на засланнях; у часі, як кожна людина від найнижчого до найвищого знайшлася поза законом, бо ніхто не був певний свого завтра; у часі, як кожна пята людина була на службі НКВД; коли шпійська система була так поширена, що навіть діти доносили на своїх батьків; що один приятель не міг звиритись в ніч іншому, бо треба було припускати, що „кожний без винятку доносить, доносить, доносить!"; у часі, як селянин був привязаний до колхозу, а робітник до фабрики й не міг без дозволу влади їх лишити; коли робітничкові й селянські жились тяжче, як невольникам в давних часах, бо тоді пан, дбаючи про робучу силу, принаймні годував невольника, а тепер і за це влада не дбала, бо маючи 200 мільйонів підданих, мала невичерпану, невольничу резерву — у такому то часі, Сталін, щоб замилити очі світа, проголосив перед світом, начеб на глум, „найдемократичнішу конституцію“.

Та що найбільше затрівжало автора, як він уже був на волі, це те, що цій диявольській пропаганді большевиків повірило багато чужинців, що різні так звані ліберальні кола дали себе зловити на цю дивну пропаганду большевицьку вудку. Він з обуренням і огорченням згадав, наприклад, про „напів грамотну“ книжку Дейвіса „Мишен то Мускав“, де Дейвіс приписує героїські діла червоної армії цьому фактові, що Сталін вичинив заздалегідь непевні елементи з партії та створив однопілля. Так, пише Кравченко, червона армія була героїська, але вона билась по героїськи не за Сталіна й пар-

за свою родину. А Сталін вичинив партію не тому, що там були непевні елементи, бо як можна навіть припускати, щоб 20 мільйонів, яких Сталін вислав на заслання, і ці мільйони громадян, які він відразу вимордував, могли всі бути зрадниками. Сталін, як пише Кравченко, вининив навіть своїх найближчих товаришів не тому, що вони представляли непевний елемент, але тому, бо він хотів ліквідувати всяку незалежність думки, бо хотів мати довкола себе тільки самих бездушних, безкритичних та сліпо відданих прислужників.

Кравченко зриває з облуду. Кравченко був у вирі большевицької революції від самих її початків. Він перейшов знамениту комуністичну тренувальну школу. Був комсомольцем, а опісля членом партії. Будучи злітним і талановитим, він піднімався шкоро кроками по драбині большевицької кар'єри. З робітника вивисся на інженіра, а опісля на завідувачого директора великих фабричних заводів. У своїй кар'єрі він дівастав навіть до самого Кремля, де був головою Департаменту Военних Інженірських Зброєнь, був тільки вже два ступні від всемогучого Політбюро, якого члени на чолі зі Сталіном є дійсними

КАМПАНІЯ НА СПРОВАДЖЕННЯ 600 УКРАЇНСЬКИХ СІРИТ З ЕВРОПИ
50,000, ВИАСИГНОВАНІ З. У. А. ДОПОМОГОВИМ КОМІТЕТОМ НА ТУ ЦІЛЬ, НЕ ВИСТАНУТЬ. ТРЕБА ВЧЕТВЕРО БІЛЬШЕ!
СКЛИКУЙТЕ СЕЙЧАС ДОПОМОГОВІ ВІЧА. УЛАДЖУЙТЕ МАСОВІ ЗБІРКИ, ЖЕРТВУЙТЕ З КАС ТОВАРИСТВ. ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ЛІСТИ, ВІД ХАТИ ДО ХАТИ, ВІД ОСОБИ ДО ОСОБИ.
ЖЕРТВУЙТЕ ЗІ СЕРЦЯ, ЩЕДРО. ЦЕЖ НАШІ СІРОТИ! ЦЕЖ НАША КРОВ!
Зібрані фонди присилайте сейчас до каси Злученого Українського Американського Допомогового Комітету:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE — P. O. BOX 1661 — PHILADELPHIA, PA.

Неімовірно жакхливе

В канадській газеті „Українські Вісти“ поміщено довгий допис, надісланий з української скитальщини в Європі, в якому описується жакхливе життя українського народу в Західній Україні. Депо з цього, отсе передаємо. Зокрема звертаємо увагу на те, як то володарями та панами життя і смерті мільйонів невольників великої російської імперії. Занимаючи різні становища, він мав нагоду пізнати та добре простудіювати советський режим. Тому його книжка являється дійсним авторитативним джерелом до властивого пізнання цього режиму. Він зривав з цим режимом, бо пізнав його облуду, дволичність, та лицемірство. Він зривав з ним, щоб як пише, вказати світові на це лицемірство, отворити очі світа на дійсний стан найбільше жорстокої тоталітарної системи, яка колинебудь в світі існувала, та працювати на свободі для визволення своєї вітчизни від тиранії та диктатури кремльського боса, Сталіна. Бо навіть страшний Джінгісхан, що в часі свого походу, мордував та вирізував до пня підбиті народи, був тільки аматором супроти Сталіна, пише Кравченко.

А ми можемо хіба тільки те додати. Скільки людей вирізув Джінгісхан, ми не знаємо, та знаємо, що наприклад, новітній Джінгісхан, Гітлер заму- чив в таборах коло 10 мільйонів невинних жертв. Та знаємо також, що навіть злочинець Гітлер, що має на своїм сумлінні 10 мільйонів жертв, не дорівнює їм жертвам, які принесла НКВД в честь архівішателя та найбільшого кровопийцю, якого до досі знала людська історія — Йосифа Вісаріоновича Джугашвілі.

Бо коли зваявиться, що колективізація і голод забрали тільки 6 мільйонів жертв; коли три чистки від 1934 до 1941 року кошували знова кілька мільйонів; коли з 20 мільйонів засланих на каторжні роботи, мало хто вирітувався; коли вкінці додати нові мільйони жертв, вимордованих чи знова засланих в неволю вже в часі цієї війни та по її закінченні, зі західної України, Литви, Латвії, Естонії та інших окупованих країв, то мимоволі виривається з грудей оклик: Хайже буде проклята ця кривава, злочинна кремльська влада! Хай тричі будуть прокляті ці українські квізлінги, що визуті зі всякої честі і сумління, записували кровію мільйонів невинних українських жертв, вихваляють це й тут на вільній землі по радіо чи в часописах цих страшних кремльських злочинців!

Д. Галичич.

пересувалась українська етнографічна границя з заходу на схід“.

„Визволителі з німецького „ига“ створили новий родин, т. зв. Лінію Курзона, що по- лишив Перемишль на польським боці (на 10 кілометрів від кордону). Цей факт оцінювали зразу різно. Раз здавалося, що воно добре. Другим разом, що зле. Вкінці показується, що воно для нас українців вийшло прямо фатально. Кат Сталін упродовж короткого часу вів пересунути нашу етнографічну границю на схід прямо диявольським способом, у розмірах і темпі — таких, що поляки своїми методами могли би перестати хіба впродовж століть... Як же, це відбувається згідно з планами Москви? У вересні 1944 оголошено урядово про переселення українців з Польщі в Україну, а поляків навівдворот. Згідно з умовою між обома урядами переселення мало відбуватися добровільно, без примусу. Люди цим законом не переймалися, бо знали, що це добровільно. Та кожен, що вже жив під советами, знав, що значить „добровільно“ у большевицьким словнику. В них усе робилося добровільно: колективізація була теж добровільна і кожен, що підписував свою згоду на колективізацію, знав, що в тексті стояло: роблю це добровільно. Тому це нас дуже збентежило. Годі було однак зразу передбачити, яких уживуть тут заходів-метод. Зразу пішла в рух пропаганда. Обіцяли кожному, що переселиться, 15 гектарів поля в приватне посідання, та 5,000 рублів на розгосподарення в новому місці та на інші безцінні блага. Та це нічо не впливало на нашо- го хлібороба, що вже знав, як вірити большевикам. Почалися отже інші засоби... заохоти. На доручення влади СССР польська адміністрація зачала тенденційно дошукувати українському населенню, щоб змусити до переселення. Най- шлася численні яхи, що радо й охотно це виконували. Та й це, за малими винятками, не довело до успіхів. Тоді пізно в осені і в зими — застосовано криваво-радикальні середники. Створено польські банди, добре озброєні й віджиті, що погрозами й терором, якого ще не бачив світ, ліквідували українську проблему в Польщі“ — цим разом раз на завжди, в імя польської історичної правди до української нації. Ті банди нападали на наші села, мордували, кого тільки зловили в хаті, хто їм попав у руки, не щадячи навіть немовлят, а при тім грабили все, що тільки попало. Слід згадати, що вже за німців

польська армія краєва зорганізувала погроми українців на Лемківщині — Посяні, Холмщині, Волині й Галичині. Часто наспілку з німцями, фольклдайчами, часто озброєні цілковито німцями. Але тоді це не мало такого організованого й масового характеру, як тепер. Ті банди мали криваві успіхи там, де наші люди були в меншості (наприклад Порохиничина, Холмщина стра- тили тоді коло 20,000 населення, що впадо з польських рук!) З приходом СССР зда- лось, що ті банди повинні були втихнути. Тимчасом протинно! Зросли на силі, розмі- рах і масовості. З тими бан- дами отверто співробітничала і їх спомогала поліція. Служба безпеки не давала ніякої охорони перед бандами, що весною 1945 прибрали стра- шні розміри. В першу чергу впа- ли їх жертвою люди інтелі- гентні, учителі, священники, сві- домі селяни, суспільні діячі. Всюди та сама метода. У самій Перемишлиці замордовано 20 священників. У багатьох селах на залізничній дірці і ждали на транспорт. Який жалювий вид представляли валки!... За- прижени в коні, корови, теля- та, а часто в шлі були люди, тигнули нещасні, безнадійні, в розпачі, останки своєї зади- раної мізерії, що їм дозволено було їм не взяти. Що діялось на торгових двірцях у Пере- мишлі, Баконцях, Журавці, Радимі, Ярославі, те годі о- писати. Але це не була війна, це був мир, це мало бути жит- тя звільненої від фашистської гнети людини... В цей спосіб процищено Бірчанщину, Перемишлицю, Любачівщину і т. д. У відповідь на це наші партизани зареагували в той спосіб, що залишили села спалити всі до рубця. В цей спосіб згоріли майже всі села процищених загонів, а решта напевно повиннають. Таких робом Перемишль, старий ки- шинецький город і еніскієська столиця залишились оазио на ну- стині. На еамий Перемишль і було натиску фізичного, кріх пропаганди й погроз аж до весни 1945. Що більше, тут життя назверх палло зовсім нормально. Наші школи бу- лись ті самі, що перед вій- ною. Рівнож існував Духовний Семінар в іппому будинку (бо в Духовній Семінарії був шпиталь). Тільки вісти про події на провінції згнали українцям сон з очей і пагали- ли жах. Дехто „самоохотно“ виїздив до „раю“... У вересні, щоб заохотити й міське на- селення до переселення, по- чалися шикани й арешти. Пере- ведено пару разів нічну ревізію в еніскієський палац і капітулі, та в деяких грома- дин. А дні 21. вересня 1945 увизнено Кир Пасафата, о. ка- поніка Гриника, пароху Пере-

свое життя, побачивши, що завелике ризико, акцію при- пилили. Погроми перервано. Здавалось, що акція з пере- селенням закінчена. Накінець прийшло до порозуміння між здорово думуючими польськи- ми партизанами й нашими о- боронцями й акцію скеровано проти іншого, спільного во- руга. Настала передишка, що тривала коло чотири місяці. У вересні, 1945, до переселення вилзи регулярної польської армії, з танками, панцирними автами і навіть літаками включно. Почалась нова фаза радикального переселювання. На перший план пішла Пере- мишлиця. Військо входило до села, пограбило наперд усе, а відтак приказувало до пів години до двох годин, рідко до 24 годин опустити село. Для „заохоти“ були морди, підпали, занаднування й поби- ть. „Супроти армії не було ра- ди. Військо, що ним команду- ють росіяни, а рядовиками є поляки, очинувало село за се- лом. Люди тягнулися валками на залізничні дірці і ждали на транспорт. Який жалювий вид представляли валки!... За- прижени в коні, корови, теля- та, а часто в шлі були люди, тигнули нещасні, безнадійні, в розпачі, останки своєї зади- раної мізерії, що їм дозволено було їм не взяти. Що діялось на торгових двірцях у Пере- мишлі, Баконцях, Журавці, Радимі, Ярославі, те годі о- писати. Але це не була війна, це був мир, це мало бути жит- тя звільненої від фашистської гнети людини... В цей спосіб процищено Бірчанщину, Перемишлицю, Любачівщину і т. д. У відповідь на це наші партизани зареагували в той спосіб, що залишили села спалити всі до рубця. В цей спосіб згоріли майже всі села процищених загонів, а решта напевно повиннають. Таких робом Перемишль, старий ки- шинецький город і еніскієська столиця залишились оазио на ну- стині. На еамий Перемишль і було натиску фізичного, кріх пропаганди й погроз аж до весни 1945. Що більше, тут життя назверх палло зовсім нормально. Наші школи бу- лись ті самі, що перед вій- ною. Рівнож існував Духовний Семінар в іппому будинку (бо в Духовній Семінарії був шпиталь). Тільки вісти про події на провінції згнали українцям сон з очей і пагали- ли жах. Дехто „самоохотно“ виїздив до „раю“... У вересні, щоб заохотити й міське на- селення до переселення, по- чалися шикани й арешти. Пере- ведено пару разів нічну ревізію в еніскієський палац і капітулі, та в деяких грома- дин. А дні 21. вересня 1945 увизнено Кир Пасафата, о. ка- поніка Гриника, пароху Пере-

ПОШУКУЄМО
246 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ“ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода“, орган Українського Народного Союзу, сї- дома того, що П читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отсим надзвичайній кам- панії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — укра- їнським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи“ на допомогу українським жертвам війни зложили:
254) Жіночий Відділ Українського Демократично- го Клубу в Нью Йорку \$ 100.00
Попередню проголошено 25,391,85

Разом \$25,491,85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу“, на таку адресу:

СВОБОДА

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 2, N. J.

мишля та 18 інших, переваж- но мирних громадян. (Радника Подлуського, проф. Околата, троє братів Романів, Мель- ниччина і інших). По трьох місяцях побуту в тюрмі, зай- вили вказі світські, що хочуть їхати „на родину“ і їх звільне- но. Кир Пасафат і о. кривоша- ни Василь Гриник тої охоти не виявили (там ждала їх знов визиння), отже остали далі в тюрмі в Рясеві. Узвинення згаданих налякало інших так, що майже всі українці з Пере- мишля вихали до „раю“. О- стала покинула капітула та де- які одишчі, на як довго, не- знали.

„Так то пересунулись укра- їнські етнографічні границі на схід. Збірні могили помордо- ваних на спільну руку обома нашою віковичним ворога- ми, попереджені зойком і сто- нами мордованих, кричатимуть понові віки до неба голосом кривди і насильства, що його не чув і не знає світ.“

„А що діється в Україні? В Галичині, за лінією Курзона? „Живучи біля кордону ми мали добрі й точні інформації з того боку. Там один жах і руїна всего, а передовсім ви- нищування людей. Зараз по- приході забрали всіх мужчин (18 до 45 літ) та по дво- три денній підготовці кинули на фронт у Карпатах і Східних

Прусах. Найгірші ті відтинки фронту зіли майже поголовно наших людей. Що залишило- ся, то це каліки та інваліди. Знову дівчат забрали, як за німців, до примусових робіт. У висліді наші села осталися зі старцями й дітьми, що ма- ли обробити поле, й то в цілім обемі, на потреби війни. Многі не пішли в армію. Зате мусіли втікати каліси. Повстала силь- на партизанка, що діяла й діє на шкоду червоним. Майже нема села, де партизани не ліквідували по кілька голов сільрад або інших, що спів- працювали з червоними. В ре- зультаті, ніхто не хоче става- ти головою громади. Больше- вики систематично вивозять у Сибір усі родини збігців з ар- мії, родини бувають поліцаїв, мужів довіря Українського Допомогового Комітету і ін- ших свідомих людей. Парти- зани роблять багато шкоди владі, але заразом стягують репресії й через те дуже тер- пять наші люди.“

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“

IVAN FRANKO'S "MOSES"
Trans. by Waldimir Semenyna
With a biographical sketch of Ivan Franko
by Stephen Shumeyko
Price 50 cents

УВАГА! — НЬО ЙОРК, Н. Я., ! ОКОЛИЦІ!
ТЕАТРАЛЬНИЙ ГУРТ „ПРОМІНЬ“ ВИДІГРАЄ
в користь Сестрицтва Преч. Діви Марії, при Укр. Прав. Автокефальній Церкві,

„СКУПАР“

комедію в 2-ох діях, до співаки.

В НЕДІЛЮ, 19. ТРАВНЯ (MAY 19, 1946)

В САЛІ ГРОМАДИ, 334 СХІД 14-та ВУЛ. В НЬО ЙОРК.
Початок точно й 6. год. вечером. — Вступ 60 цнт.
По виставі ЗАБАВА І ТАНЦІ

під звуки першорядної Орхестри.
Просимо не оминути цієї нагоди; Приходіть численно, гарно збавитися! Сестрицтво дозволить усіх старань, щобі Вас всіх вдово- лить. — За гарну забаву румить Комітет Сестрицтва.

УВАГА! ШІКАГО, ІЛЛ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
УКРАЇНСЬКА ПРАВ. ЦЕРКВА СВ. ВОЛОДИМИРА
2250 Вест Кортез, Шікаго, Ілл.

— уряджує: —

В НЕДІЛЮ, 26. ТРАВНЯ (MAY 26, 1946)

СВЯТО-ЮБИЛЕЙ

30-ЛІТНЬОГО ІСНОВАННЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ в Шікаго, Ілл.

ПРОГРАМА:

- 1) Стріча В-пресов, Отця Владики, Архисп. ІОАННА
- 2) Привіт від дітей, основателів і вщс. о. парох.
- 3) Архирейська Соборна Служба Подяки.
- 4) Бенкет в Авдіаторії при Церкві.
- 5) В пробігу бенкету: Точки Дух. Концерту.
- 6) Привіти делегатів, — Історичні Спомини Шонірів, — Святочні Промови Духовенства.
- 7) Ювілейне Слово Преосв. Владики.

Всіх, кому можливо прийти, запрошуємо! Гостям эпоза Шікаго запевняемо приміщення, коли повідом- лять уряд заздалегідь про число осіб і час приїзду.
Ювілейний Комітет.

УВАГА! ШІКАГО ТА ОКОЛИЦІ! УВАГА!

СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ

— підбудується —

В НЕДІЛЮ, 19. ТРАВНЯ (MAY 19, 1946)

точно в 3-тій пополудні (at 3 P. M.)

в Chopin School Auditorium, Chicago, Ill.

КОНЦЕРТ

АРТИСТА-СКРИПАКА ТА КОМПОЗИТОРА
РОМАНА ПРИДАТКЕВИЧА

Програма зложена з репрезентативних творів у- країнської музики. Дохід призначений на фонд помочі скитальцям в Європі.

УВАГА! БРОНКС, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
СЕСТРИЦТВО ПОКРОВИ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІИ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ГР.-КАТ. ПРА- ВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. ВОСКРЕСІННЯ, 675 ІСТ 183 СТРИТА, БРОНКС 57, Н. Я.

— улаштує —

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ І БАЛЬ

в неділю, 19. травня (Sunday, May 19, 1946)

ТОРЖЕСТВО почнеться точно в 10:30 рано АРХІЕРЕЙСЬКОЮ СЛУЖБОЮ БОЖОЮ, яку відслужить Преосв. БОГДАН, Опісля Процесійний Похід (всі товариства з американськими і українськими прапорами) через улішко до Парохіяльної Галі, де відбудеться свячення Паски і пр. опісля

СПІЛЬНА ВЕЛИКОДНА ГОСТИНА.

Спільне Свячене закінчиться ЗАГАЛЬНОЮ ЗАБАВОЮ-БАЛЕМ, під звуки орхестри П. Протасевича, до пізньої ночі. Всіх гостей сердечно вітаємо. КОМІТЕТ.

Праця для жінок і муштин WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—Bryant 9-0582

ДІВЧАТ—ЖІНОК

ДІВЧАТ—ДІВЧАТ

Навчати легкої, чистої, докладної роботи
Свята платня
Важкі платня
Аванс40 годин — 5 днів тижнево
Знамениті робітничі умовини
Постійна робота для відвідувачів робітничих
BAKER & CO., Inc.
Employment Office Entrance
387 McCarter Highway
Newark, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН, ХЛОПЦІВ
ДІВЧАТ І ЖІНОК
досвід не потрібний
Легка, приємна фабрична робота.
Висока початкова платня
підвищує до 60 днів.
Чиста кімната на спочинок і їдальня.
Spacemakers of New Jersey
90 Forrest St., Jersey City, N. J.ОПЕРАТОРІВ
на multi-needle quilting машинах
лісна робота, знамениті платня
Постійне заняття
TEL. PE 6-8775Чоловіки до праці в Ресторанті
Central Grill
1 Central Ave. Extension, S. Kearney,
N. J. (Rear of Western Electric)

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНОК ЧИСТИТИ
в банк будинку, 33 год. тижнево
від 2:30 вночі до 8 рано, 6 дн. \$25.
45 Wall St., New York, N. Y.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

поверх 1500 студентів. Із головних постанов З'їзду слід згадати такі:

- Відновлення праці студентської централі під назвою Центрального Еміграційний Союз Українського Студентства — ЦЕСУС.
- Вибір Управи.
- Наміщення шляхів праці в ділянці світоглядів.
- Постанова доложити всіх сил для матеріального забезпечення українських студентів.
- Постанова допомогти відновити працю Українських Високих Шкіл на чужині.
- Нав'язати контакт з усіма студентськими українськими організаціями світу.

З'їзд пройшов у душі щирості та ясної винимі думок, що було подекуди чи не найголовнішою додатковою сторінкою наради.

3. За духовий зміст.

Однією з найважливіших справ, яка все виростає до величезних розмірів для всіх студентських організацій наших днів є саме питання духового змісту. Звичайно, по всіх заламках та катаклізмах, по всіх „розчаруваннях“ людини шукає нового оперття для своїх думок, для свого світогляду. І так серед студентства, відчувається серйозна призадум над тим питанням. Це є більше зрізничує факт, що студентство наших днів є різнородного генетичного походження — це старі студенти 30-35 років, це студенти, які перейшли через роки підсвідомої дійсності, це студенти, які покинули гімназію — вирости серед німецької незалежності нам системи, це різні подекуди світогляди та характери. Всі єднє одне — свідомість нашої долі та готовність боротьби. Ця активність є спільною мовою для всіх. В головному — розрізнити можливість на два чи три напрямки: одні, для яких нічого не змінилося від 1928 року, для них ці методи і шляхи, що були колись добрі є такими і тепер, другі — нечисленні — так заломалися під впливом дійсності, що на їх думку, лише щось зовсім нове може нас спасти. А що тут від крайності до другої недалеко, так і ясно, що таке ставлення справи ніяк не розв'яже нашого положення. Велика кількість шукає синтезу та наших, українських шляхів національної думки. Вона черпає свою силу із безперервних змагань українського народу, які і тепер не перериваються, і яка в ході тих змагань мала змогу пізнати душу народу та жити його життям, пізнати його суто національне обличчя та всі відтінки доби, що має все такі свої вимоги та потреби. Ця частина студентства закорінена в сильному ідейному русі, який роками веде наріз у боротьбу, має перед собою великі можливості безперервного росту, бо — головне — вона йде в парі з народом. А це найважливіше.

Будувати українську духовність допомагають реферати, гутірки, дискусії та студент-

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким чином є дана особа.

ГРУПА Б.

221. Дирда Романа, Дмитра Я. Костя Петраша, Костя М. Мирослава Миккула, Дмитра Чабача, Луку Квасний, Ерис Антона і Миколу Бейзак, шукають Овеля і Гіат Пашинські з с. Залука коло Іллічів.

222. Рідних з родини Ясінських та Лизаків з с. Гроби, пов. Ясло, пошукує дочка Теодора Ясінського, Розалія, зам. Суяк.

223. Рідних або одностельчан з села Новосілки, пов. Золочів, шукає Ногач Михайло.

224. Анну Діпрі, з дому Крайчевих, з с. Ясенів, повіт Долина, шукає Стасів Семен.

225. Василь Славинського, Теодора Приста, Василя Куза, Івана Тимків, Григорія Тимків, шукає Василь Бенен, син Петра і Марії, з с. Томашів, повіт Калаш.

226. Тітку Олену з дому Микитюк, з с. Митова, пов. Сторожинець, Буковина, шукає Михайло Григорій Бодарюк.

227. Рідних і знайомих Петра Дрепка, Івана Шенца, Льва Я. Данила Шевця, Олександра Худя, Івана Лажоського, Катерину Зайло, Данила Коліца, всі з с. Нішнів, пов. Ясло, шукає Дрепка Микола.

228. Стефана Маркуса з с. Ракова, пов. Самбір, шукає Михайло Гаврик.

229. Одностельчан Галушу Параску і її доньку Анну і Юлію, з с. Чорношів, повіт Калаш.

230. Рідних і знайомих Петра Дрепка, Івана Шенца, Льва Я. Данила Шевця, Олександра Худя, Івана Лажоського, Катерину Зайло, Данила Коліца, всі з с. Нішнів, пов. Ясло, шукає Дрепка Микола.

231. Вуйка Івана Папроцького, с. Скнилів, пов. Золочів, шукає найстарішого сина його сестри Константина Захарчука.

232. Вуйка Стефана Кіалка Я. тету Катерину Гузю з с. Корсів, пов. Броди, шукає Володимир Тобіаський син Дмитра.

233. Брата Олександра Чорного з с. Дусів, пов. Перемишль, братів Андрія і Петра, шукає Пилипа Розалія.

234. Тету Лорку Сукмановську, стріля Тодиса та Бодяра Олену з с. Коропець, пов. Бережани, шукає Сукмановський Михайло.

235. Сестру Івасину Павлуку з дому Гуцуляк і швагрю Василя Павлуку, шукає Лорку Гуцуляк Михайло.

236. Брата Адама Стояцького, с. Нішнів, пов. Косів, шукає Роман Стояцький.

237. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

238. Рідних Татину і Івана Гурму, шукає Данила Володимир, з с. Остожець, пов. Мостиська.

239. Стріля Петра Крайча з с. Волниного коло Львова, шукає Крайчів Іван.

240. Батька Теодора Пейка з с. Уста Руського, пов. Горлиць, шукає син Пейко Сильвестр.

241. Гаврилюк Василь шукає Гаврилюка Степана.

242. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

243. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

244. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

245. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

246. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

247. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

248. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

249. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

250. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

251. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

252. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

253. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

254. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

255. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

256. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

257. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

258. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

259. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

260. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

261. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

262. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

263. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

264. Знайомих з села Залісське, пов. Кременець, Волинь, шукає Митрофан Рожик.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ІОНКЕРС, Н. Я. — Тов. Подільська Січ, від. 8. Повідомляє, що надзвичайні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі У. Г. Клубу, 13 Вашингтон ул. Будемо приймати нових членів. — В. Комар, прес.; В. Мандій, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Нікола, від. 98, відбулися в неділю, 19. травня, в галі С. Божий, в галі парохіальній. Просимо всіх членів прийти на ці збори і заплатити свої місячні вкладки. — Урад.

247. Широкий Петро шукає Ключищу Матрону з с. Рудинки, та Мазарського Константина.

248. Ласковський-Коломєць Антін шукає Маника Дмитра з с. Сохоньова, Дубно.

249. Дорняк Григорій шукає тітку Анну Майко.

250. Скрип Іван, син Дмитра, шукає сестру Теклю Шевчук.

251. Берестянский Богдан шукає швагрю Баю Павла.

252. Гимон Михайло шукає брата Гимона Віталія.

253. Антоніна Юшук-Лихошерстова шукає батька Ігната Юшук.

254. Наталя Лещишак, зам. Гаць, шукає сестринку Шептака з с. Ізбів, пов. Грібів.

255. Шафвал Іван шукає тітку Марію Перчен.

256. Брат Павло з жінкою і дітьми шукає сестру Олену Кабану.

257. Євген Меншинський та Марія Меншинська шукають стрія Пилипа Фурда.

258. Якимів Тетяна з Пухова, пов. Рогатин, шукає Ксеню Адамову і Настю Макогін.

259. Шандорський Михайло із Станіславова шукає брата Петра Шандорського.

260. Баран Петро шукає стрія Барана Івана та діда Барана Кирила.

261. Шаповал Марія, дочка Івана з Радоміш, шукає стрія Миколу з Теодора Шаповала.

262. Подушина Софія, дочка Михайла з Білки, Перемишляни, шукає брата Івановича Івана.

263. Брин Олена, дочка Івана, шукає брата Івана Яким.

264. Кучма-Возняк шукає брата Володимира Кучму.

265. Войчак Лев шукає Дубаса Андрія.

266. Мокрицький шукає маму Лілію Гайфец.

267. Онуфрій Іванюк шукає дядька Павла Іванюка.

268. Левинський Роман з Радехова шукає вуйка Антонока Володимир.

269. Гірничий Володимир шукає сестру Гірничу Марію, зам. за Стрихонським.

270. Гнатів Андрій шукає дядька Миколу Шипорту.

271. Жук Сана шукає тітку Анну Милецьку і Анну Гіжа.

272. Бенько Іван з Бірки шукає брата Кестру Івана і Катерину Бенько.

273. Филипп Іван шукає Филиппа Гаврила та його жінку Марію.

274. Салоний Миколу шукає Салоний Гаврила з Складистого, пов. Новий Світ.

275. Андраш Фенчин шукає брата Фенчина Івана.

276. Ріпенська Володимир шукає сестру Крохмальську Марію, вдову по священику.

277. Володимир Перейма-Михайлів шукає тітку Ольгу Ключкович з Буковини.

278. Стефанія Пасичник, замужня Лябова, шукає вуйків Антона і Теодора Грішак з Переволиць, пов. Бучач.

По інформації писати до: United Ukrainian American Relief Committee P. O. Box 1661 Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запиті просимо колючко подати групу і число.

НЮ ЙОРК, Н. Я. — Повідомляємо всіх членів, що місячні збори Тов. Зора від. 69, відбулися в суботу, 18. травня, в 8. год. вечір, в церкві галі св. Юрія, 33 Іст 7. ул. Тому, що є дуже важні справи до вирішення, то кожний член має бути обов'язково на зборах. — За уряд: М. Ликтей, секр.

СТЕФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 350, відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в церковній галі на Грінвіч Еве. Просимо всіх членів і членів, місцевих і поза-місцевих, прийти на збори, бо є важні справи до погодження. Рішимо просимо не забувати за приєднування нових членів до Братства і У. Н. Союзу. — В. Карий, прес.; В. Блашук, кас.; І. Михайлович, секр.

ВУНКАЕТ, Р. АЛ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбулися в суботу, 18. травня, в парохіальній селі, 74 Герис Еве, в годині 7. вечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення і погодження. Вписуйте своїх дітей в членів У. Н. Союзу. — І. Коколюський, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, відбулися в неділю, 19. травня, за раз по С. Божій, де звичайно. Напоминаємо членів не забувати про плачання місячних вкладок. — Урад.

НЮ ГЕРВЕН, КОНН. — Збори Тов. Любов, від. 370, відбулися в неділю, 19. травня, за раз по С. Божій. Взімаємо усіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до погодження, а головно справа бало. Просимо привести також і не членів, бо делегат буде зворотно про У. Н. Союз. — М. Сампара, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в неділю, 19. травня, в годині 2. пополузні, в галі церковній. Просимо всіх членів вийти на час. Взімаємо всіх тих членів і членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, прийти на ці збори, а делегат Г. Гайдук має щось говорити в справі тих грамот. Членів, котрі мають досвід діти, щоби вислали їх до старших членів. — І. Савчак, пр.; А. Скупец, кас.; І. Маркович, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в